

Lu Xun

Visat núm. 8
(octubre 2009)

per Carles Prado-Fonts

La iconoclàstia de Lu Xun (1881-1936), pseudònim de Zhou Shuren, fa que sigui difícil sintetitzar-ne l'obra i la figura, ja que, com tots els grans autors de vàlua universal, sempre s'esmuny de qualsevol intent de delimitació. D'una banda, la seva obra és tremendament àmplia i extensa. Al llarg de quinze volums (en xinès; en traducció n'ocuparien molts més) d'obra completa s'apleguen peces d'assaig (la majoria), poesia i ficció. El conjunt inclou reflexions de tot tipus i temàtica, sempre governades per la crítica —més o menys enèrgica, més o menys abatuda, però sempre severa i punyent— a la societat xinesa del moment.

Lu Xun

Lu Xun

Com a autor prolífic i polivalent, Lu Xun també va conrear la traducció d'obres de literatura universal, sovint a partir de versions japoneses. De l'altra, la seva figura és força controvertida. Tot i ser un iconoclasta declarat i convençut, la utilització que el Partit Comunista en va fer posteriorment a la seva mort sovint l'ha presentat a la Xina i a Occident a través d'un prisma polític massa limitat. Certament, l'esperit punyent i renovador que s'escampa per les seves obres estava en clara sintonia amb l'ideari del maoisme. Però Lu Xun mai no es va afiliar al Partit Comunista, si bé va mantenir tensos i intensos contactes amb l'esquerra xinesa, especialment durant els darrers anys de vida. El fet és que, tal com es pot constatar a les seves obres, la ploma de Lu Xun no feia concessions, ni a dreta ni a esquerra.

Lu Xun escriu des d'una Xina en plena crisi interna i externa. A les tensions fruit dels conflictes amb les potències occidentals des de mitjan segle XIX i com a conseqüència del final del règim dinàstic el 1911, s'hi ha d'afegir l'agreujant de la continuïtat i el desencís: l'arribada de la República, que havia de suposar un trencament radical amb el passat i un redreçament de la situació, no va comportar millores substancials. Lu Xun va participar activament en el Moviment del 4 de Maig de 1919, que, durant la primera meitat de la dècada dels vint, va reaccionar radicalment davant d'aquesta situació. Els escriptors i intel·lectuals d'aquest moviment propugnaven una profunda renovació (sovint equiparada a l'occidentalització) política, social i cultural del país, i criticaven amb duresa una societat en ple caos polític i intel·lectual encara ancorada en el que es consideraven els vicis del passat i de la tradició.

El fet que s'hagi considerat a Lu Xun el fundador de la literatura xinesa moderna pot ser més o menys discutible i hi ha altres autors —com ara Shen Congwen, Zhang Ailing o Qian Zhongshu— que estan indiscutiblement a la seva altura literària. Ara bé, la vàlua i el lideratge intel·lectual de Lu Xun queden també fora de tota mena de dubte. La seva influència n'és testimoni: en el context literari xinès és encara patent i àmpliament reconeguda avui dia. En certa manera, l'obra, l'ombra i les ombres de Lu Xun dibuixen un paisatge de llocs comuns en la literatura xinesa de tot el segle XX: la combinació entre l'entusiasme i el desencant fruit de les turbulències polítiques i socials; les tensions i desequilibris entre la tradició i l'arribada del discurs occidental de progrés i modernitat; o l'alienació i el desajustament de la classe intel·lectual. La seva preocupació angoixant i extrema per la Xina i per la seva gent ha estat catalogada com a obsessiva per alguns crítics, que hi

veuen un impediment per transcendir el localisme. Per a Lu Xun, però, es tracta d'una manera de contribuir críticament a la universalitat literària.

Lu Xun és un dels autors xinesos moderns més coneguts arreu del món. Les seves obres s'han traduït a l'anglès, francès, alemany, japonès, italià, espanyol i català. Concretament, la literatura catalana ha acollit tres obres de Lu Xun, precisament en tres de les seves facetes: assagista, poeta i narrador. El 1973 la col·lecció «Quaderns Tres i Quatre» en va publicar l'assaig *Sobre la classe intel·lectual*, en traducció indirecta de l'italià. El 1994 apareixia *Mala herba*, obra poètica traduïda directament del xinès per Seán Golden i Marisa Presas, en una acurada presentació amb l'original i la traducció acarats. El 2007 *Diari d'un boig i altres relats*, en traducció directa de Carles Prado, aplegava una selecció dels relats breus més significatius en la seva trajectòria.